

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
PROBLEMATYKA I METODA BADAŃ	11

Część pierwsza

TRANSFORMACJA NIEKTÓRYCH WARTOŚCI I ICH ZNACZENIE W OPIECE NAD DZIECKIEM

ROZDZIAŁ I. ZADANIA OPIEKI NAD DZIECKIEM W ZMIENIAJĄCYCH SIĘ WARUNKACH SPOŁECZNYCH	17
1. Opieka nad dzieckiem w dziejach kultury europejskiej	17
2. Kierunki rozwoju opieki nad dzieckiem w zintegrowanej Europie	22
3. Europejskie wzorce opieki nad dzieckiem wyznacznikiem współczesnych wymogów	25
4. Nowe uwarunkowania rozwoju opieki i wychowania w III Rzeczypospolitej	35
ROZDZIAŁ II. PRAWA DZIECKA I ICH RESPEKTOWANIE	48
1. Prawa dziecka w świetle międzynarodowej konwencji praw dziecka	48
2. Prawa dziecka w polskim systemie prawnym	55
3. Prawa dziecka w szkole	61
4. Prawa dziecka i ich przestrzeganie w rodzinie	70
ROZDZIAŁ III. TOLERANCJA JAKO WSPÓŁCZESNA WARTOŚĆ	80
1. Tolerancja w aspekcie zmian społecznych	80
2. Postawa tolerancyjna i jej granice	83
3. Tolerancja w deklaracjach i opinii młodzieży	86
4. Tolerancja jako wartość uniwersalna w ustroju demokratycznym i państwie pluralistycznym	94

Część druga

INSTYTUCJE OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE I ICH WSPÓŁTWÓRCY W NOWYM ŁADZIE SPOŁECZNYM

ROZDZIAŁ I. POLSKI SYSTEM EDUKACYJNY W INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ	97
1. Transformacje europejskiego myślenia o oświacie	97
2. Sytuacja wychowawcza w polskiej szkole	99
3. Zmierzch scholaryzacji czy nowoczesna szkoła twórcza	103
ROZDZIAŁ II. WZMOCNIENIE FUNKCJI OPIEKUŃCZEJ SZKOŁY JAKO JEDEN Z WYMOGÓW POSTĘPU CYWILIZACYJNEGO	106
1. Opiekuńcza funkcja szkoły wobec nowych wyzwań cywilizacyjnych	106
2. Klasy integracyjne jako jedna z propozycji wychowawczych w szkole	111
3. Świetlica szkolna ośrodkiem realizacji zadań opiekuńczo-reedukacyjnych	118
ROZDZIAŁ III. OPIEKA I WYCHOWANIE W ŚRODOWISKU LOKALNYM	126
1. Organizacje pozarządowe w tworzeniu środowiska wychowawczego	126

2. Świetlica socjoterapeutyczna jako jedna z form profilaktyczno-resocjalizacyjnego oddziaływania na młodzież	128
3. Potrzeba integracji działań wychowawczych różnorodnych placówek w rozwiązywaniu problemów wychowawczych w środowisku lokalnym	137
4. Szkoła jako przewodnia placówka w środowisku opiekuńczo-wychowawczym	144
ROZDZIAŁ IV. NAUCZYCIEL-WYCHOWAWCA WOBEC WSPÓŁCZESNYCH WYZWAŃ	148
1. Wpływ osobowości nauczyciela na podmiotowe traktowanie ucznia	148
2. Nauczyciel i uczeń w procesie wzajemnych interakcji	156
3. Autorytet wychowawcy klasy — mit czy rzeczywistość?	158
4. Komerccjalizacja rynku programów wychowawczych	163
ROZDZIAŁ V. KSZTAŁCENIE NAUCZYCIELI W DOBIE INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ	166
1. Nauczyciel-wychowawca wobec współczesnych wymogów społecznych	166
2. Kształcenie nauczycieli-wychowawców do pracy opiekuńczo-wychowawczej	171
3. Przygotowanie nauczyciela do pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie	175
ZAKOŃCZENIE	179
BIBLIOGRAFIA	182
SUMMARY	189